

נפגשים בפרשה

פרשת תרומה

פנים אל פנים

את המאורע המרומם של מעמד הר סיני צריך להוריד לשגרת החיים הקבועה. ישראל נדרשים לחוש את מציאות ה' הנוכחת בתוכם באופן תמידי, ועל כן ציווה אותם ה' לבנות את המשכן. "ושכנתי בתוכם". בתוך כל כלי המשכן וסמליו מיוחדים הם הכרובים. בתוך קודש הקודשים ניצבו שתי דמויות זהב המחוברות מקשה אחת עם הכפורת המכסה את ארון העדות.

מה פשר העובדה שבתוך המקום הקדוש ביותר בעולם יצא הדיבור האלוקי דווקא מבין שתי דמויות אלו? מה היה מראה פניהם ומדוע הכרחי שהן יהיו מקשה אחת עם הכפורת? אלו הן חלק מן השאלות על נושא אפוף מסתורין זה. מראה הכרובים לא היה רק כדמות כרובי זהב על הארון, אלא גם על הפרוכת ועל יריעות המשכן (כ, א), ולכן אפשר לראות בהם את הסמל העיקרי שמבטא המשכן.

רוב פרשני הפשט (כמו רש"י וראב"ע) מסבירים כדברי רבי אבהו בגמרא (חגיגה יג ע"ב) שהכרובים היו כפני ילדים (כ-רביא = כמו ילד), וחיוזוק לדבר ניתן ללמוד מן הביטוי הייחודי הנאמר בדברי הימים ב' (ג, י): "ויעש בבית קדש הקדשים כרובים שנים מעשה צעצעים ויצפו אתם זהב". "צעצועים" כמו "צאצאים", היינו ילדים. (רש"י, רד"ק ועוד) דיוק בפשט הפסוקים יוביל אותנו להבין שלשני הכרובים לא היה מראה זהה. לו הכרובים היו זהים צריך היה להיות כתוב "שני כרובים", אולם נאמר "שנים כרובים", ללמדנו שפניהם היו שונות, כפני זכר ונקבה. (הנצי"ב מסביר שזהו עיקרון שחוזר במקומות נוספים. העמק דבר לפס' יח'. כדאי לראות גם את פירוש רבנו בחיי לפס' יח', שכנראה סמך את דבריו על הגמרא ביומא דף נד המדברת על חיבת ה' לישראל בבבואת הכרובים: "בשעה שהיו ישראל עולים לרגל - מגללים להם את הפרוכת ומראים להם את הכרובים שהיו מעורים זה בזה ואומרים להם: ראו חיבתכם לפני המקום כחיבת זכר ונקבה") ה' וישראל, כחתן וכלה, שונים זה מזה בהבדלים תהומיים. לכל אחד ה"פנים" שלו. הם רחוקים זה מזה, עד כדי עמידה בקצה אחר של הכפורת ("משני קצות הכפורת"), אבל ההסתכלות ההדדית אחד בפני השני, ושניהם ביחד אל הכפורת המכסה על הלוחות המפרטים את מחויבותם זה לזה, כל אלו יחד מבטאים את הדבקות הנשגבה של "קוב"ה, אורייתא וישראל—חד הוא" (ע"פ הזוה"ק).

כמו ילד קטן שלא טעם חטא מהו, הרי הם ישראל. פניהם התמימות מגלות את עצמיותם. אף על שישראל לעתים מפרים את הברית, הרי שהחיבור הסגולי והנצחי עם ה' גובר על כל פירוד זמני. השכינה תמיד נמצאת בכרובים, גם ללא קשר למעשה ישראל, ולכן ה' נמצא שם תמיד ונקרא "יושב" או "עומד" על הכרובים (יחזקאל י"ח; תהלים פ, ועוד) הדיבור האלוקי יוצא מבין הכרובים, ומבטא את איתנות הקשר של ה' עם ישראל שלא תלוי בבחירתם.

כדוגמת הכרובים שהתפצלו מתוך אחדותם בכפורת, גם הקשר של איש ואישה התחיל בבריאת העולם בגוף אחד, "בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם" (בר' א, כז), ובתהליך "הנסירה" הוציא ה' צד אחד מן האדם שיצר והפך אותו לאישה, כהסבר המדרש. השוני הוא גדול. הם אחד מול השני. עתה הם צריכים לדבוק זה בזה כדי להתאחד מחדש. "ודבק באשתו והיו לבשר אחד" (ב, כד).

איך עושים את זה? ההסתכלות של בני הזוג זה בזה לא מספקת. יש צורך להביט ולהבין שבמקור הם אחד. על אף השוני המהותי ביניהם, ההתבוננות המשותפת אל האידיאל המאחד היא המאפשרת להם לחיות מתוך אחדות. לא בכדי חתן וכלה בחופתם לא עומדים פנים אל פנים, אלא פניהם לכיוון ירושלים המאחדת, שחוברה לה יחדיו. שכינה מתגלה דווקא בין איש ואישה המגלים את אחדותם למרות השוני, כקול ה' היוצא דווקא מבין הכרובים.

הצמנה למפגש

נשב אחד מול השני, פנים אל פנים, ונאשוב יחד על ה"ארון" הפרטי שלנו:
 מהם האידיאלים המשותפים שלנו? מהם הערכים הגדולים שמנחים אותנו באיים?
 אילו רעיונות רוחניים/אברתיים אנחנו מתאכזרים אליהם? מהו האזון שמאחד אותנו?

להצטרפות לקבוצה השקטה
 שלחו הודעה עם המילים:

"נפגשים בפרשה"

לטלפון 054-5459014

או בדף הפייסבוק שלנו: בדרך ערך

לב אצל

הרצה חדשה יצאה לדרך...
 קהילות או ארגונים
 מוזמנים להזמין ערב מהנה ומעמיק
 להעצמת הזוגיות

מי אנחנו?

אסף וצופיה זילברפלד
 מחנכים, מרצים ומדריכי סיורים
 מזמינים אתכם להעצים את השיח הזוגי
 נשמח לקבל תובנות, רעיונות או טיפים לשיפור